

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia ...2015 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Na podstawie art. 45 ustawy z dnia ... 2014 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zwanym dalej „Programem”, w tym:

- 1) formę i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) kryteria wyboru operacji.

§ 2. 1. Pomoc finansowa na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem, zwana dalej „pomocą”, może być przyznana osobie fizycznej, która:

- 1) do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadziła jako kierujący

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. z 2014 r. poz. 1261).

gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 55³ Kodeksu cywilnego, zwanego dalej „gospodarstwem”;

- 2) rozpoczęła urządzanie gospodarstwa przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku;
- 3) w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy jest pełnoletnia i nie ukończyła 40 roku życia;
- 4) posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe;
- 5) zobowiązała się do zrealizowania biznesplanu dotyczącego rozwoju gospodarstwa;
- 6) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 7) nie ma ustalonego prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

2. Pomoc może być przyznana, jeśli biznesplan, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, dotyczy rozwoju gospodarstwa:

- 1) o powierzchni użytków rolnych w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, zwanych dalej „użytkami rolnymi”, równej co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, a w przypadku gdy gospodarstwo jest położone w województwie, w którym średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju – równej co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie w województwie, oraz nie większej niż 300 ha;
- 2) którego wielkość ekonomiczna wyrażona w standardowej produkcji, zwana dalej „wielkością ekonomiczną”, w roku bazowym jest nie mniejsza niż 13000 euro i nie większa niż 150000 euro.

§ 3. Uznaje się, że osoba fizyczna do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadziła gospodarstwa jako kierujący, jeżeli:

- 1) będąc właścicielem lub posiadając gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych, wynoszącej co najmniej 1 ha nie wystąpiła o:
  - a) przyznanie płatności na podstawie przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i oddzielnej płatności cukrowej lub przepisów o płatnościach do

- gruntów rolnych i płatności cukrowej, lub przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, lub
- b) pomoc finansową związaną z działalnością rolniczą, w szczególności w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich, chyba że wystąpiła wyłącznie o pomoc:
- na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem lub
  - w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i nie przyznano jej tej pomocy bądź przyznano, lecz nie wypłacono pomocy z powodu rezygnacji z przyznanej pomocy, niedopełnienia przez beneficjenta warunków, z zastrzeżeniem dopełnienia których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy lub niezłożenia wniosku o płatność, lub
- c) kredyt preferencyjny udzielany na podstawie przepisów dotyczących szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji lub przepisów dotyczących szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji, lub przepisów dotyczących realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, lub
- d) ..., lub
- 2) jest posiadaczem zwierząt gospodarskich objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, z wyłączeniem działalności gospodarczej w zakresie obrotu tymi zwierzętami, lub
- 3) prowadzi dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, z wyłączeniem działów specjalnych, o których mowa w § 9 ust. 2 pkt 4 oraz koni hodowlanych w liczbie mniejszej niż 3 sztuki.

§ 4. 1. Uznaje się, że osoba fizyczna rozpoczęła urządzenie gospodarstwa, jeżeli stała się właścicielem lub weszła w posiadanie gospodarstwa obejmującego

nieruchomości rolne o powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 1 ha.

2. Jeżeli urządzenie gospodarstwa:

- 1) rozpoczyna osoba niepełnoletnia – okres 12 miesięcy, o którym mowa w § 2 pkt 2, jest liczony od dnia uzyskania przez tę osobę pełnoletniości;
- 2) rozpoczyna się w wyniku dziedziczenia – okres 12 miesięcy, o którym mowa w § 2 pkt 2, jest liczony od dnia uzyskania prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub wydania przez notariusza aktu poświadczenia dziedziczenia.

§ 5. 1. Uznaje się, że osoba fizyczna posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe, jeżeli ma:

- 1) ukończone studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie, lub studia magisterskie na kierunku wymienionym w ust. 1 załącznika do rozporządzenia, lub na kierunkach studiów, w ramach których zakres kształcenia albo standardy kształcenia obejmują treści związane z działalnością, o której mowa w § 9 ust. 1, w wymiarze łącznym co najmniej 120 godzin lub
- 2) ukończone studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie, lub studia magisterskie na kierunku innym niż wymienione w ust.1, oraz co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z działalnością, o której mowa w § 9 ust. 1, lub
- 3) potwierdzone kwalifikacje w zawodzie wymienionym w ust. 2 i 3 załącznika do rozporządzenia, lub
- 4) tytuł wykwalifikowanego robotnika lub tytuł mistrza, lub tytuł zawodowy lub mistrza w zawodzie wymienionym w ust. 3 załącznika do rozporządzenia, uzyskany w systemie pozaszkolnym, oraz co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub
- 5) wykształcenie średnie inne niż rolnicze oraz co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub
- 6) wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne, lub zasadnicze zawodowe inne niż rolnicze, oraz co najmniej 5-letni staż pracy w rolnictwie.

2. Szczegółowy wykaz kierunków studiów, zawodów oraz tytułów kwalifikacyjnych, a także rodzaje dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych

określa załącznik do rozporządzenia.

3. Osobie nieposiadającej kwalifikacji zawodowych, o których mowa w ust. 1, może być przyznana pomoc, jeżeli zobowiąże się do uzupełnienia wykształcenia w okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

4. Za staż pracy w rolnictwie uznaje się okres, liczony do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, w którym wnioskodawca:

- 1) podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik lub
- 2) był zatrudniony w gospodarstwie rolnym, na podstawie umowy o pracę zawartej na podstawie przepisów prawa pracy lub spółdzielczej umowy o pracę, na stanowisku związanym z prowadzeniem produkcji rolnej, lub
- 3) odbył staż, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674 i 675), obejmujący wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej.

§ 6. 1. Biznesplan, o którym mowa w § 2 pkt 5, zawiera spójną koncepcję rozwoju gospodarstwa, w szczególności:

- 1) opis wyjściowej sytuacji gospodarstwa, które wnioskodawca posiada lub jest właścicielem, lub planuje przejąć, w tym informacje dotyczące zasobów gospodarstwa, w szczególności informacje dotyczące znajdujących się w gospodarstwie budynków i budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz maszyn, urządzeń i wyposażenia do produkcji rolnej, opis struktury produkcji uwzględniający powierzchnię i rodzaj użytków rolnych oraz jakość gleb w gospodarstwie, a także wielkość ekonomiczną gospodarstwa; opis sytuacji wyjściowej uwzględnia zasoby, będące w posiadaniu wnioskodawcy lub które wnioskodawca zamierza przejąć w okresie, o którym mowa w § 20 ust. 2;
- 2) opis docelowej sytuacji gospodarstwa, w tym informacje, dotyczące powierzchni gospodarstwa, struktury produkcji, a także wielkości ekonomicznej gospodarstwa;
- 3) wskazanie prostych, mierzalnych i możliwych do osiągnięcia celów pośrednich i końcowych dotyczących rozwoju gospodarstwa oraz sposobu osiągnięcia wzrostu

wielkości ekonomicznej co najmniej o 10% w stosunku do wartości w roku bazowym;

- 4) opis i szacunkową wartość planowanych inwestycji oraz szczegóły dotyczące zrównoważenia środowiskowego, w szczególności w zakresie racjonalnego nawożenia, obsady zwierząt trawożernych, udziału trwałych użytków zielonych w powierzchni użytków rolnych gospodarstwa oraz udziału zbóż w strukturze zasiewów oraz efektywnej gospodarki zasobami, w szczególności w zakresie zużycia energii, racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi w gospodarstwie i wykorzystania potencjału produkcyjnego gospodarstwa;
- 5) informacje dotyczące innych działań dotyczących rozwoju gospodarstwa, w szczególności informacje dotyczące planowanego udziału w szkoleniach, korzystania z doradztwa, w tym szacunkową wartość tych działań, udziału w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych, przygotowania do sprzedaży oraz przetwarzania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- 6) informacje dotyczące sposobu uzupełnienia wykształcenia w przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 3.
- 7) informacje dotyczące spełnienia wymogów art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do definicji rolników aktywnych zawodowo w terminie 18 miesięcy od dnia rozpoczęcia urządzania gospodarstwa.

2. Agencja weryfikuje racjonalność i realność założeń biznesplanu, w szczególności w zakresie:

- 1) możliwości osiągnięcia zakładanych celów pośrednich i końcowych;
- 2) spójności i zgodności wszystkich elementów biznesplanu;
- 3) możliwości uzyskania docelowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa, przy uwzględnieniu planowanego kierunku produkcji oraz zasobów gospodarstwa;
- 4) dostosowania planowanych inwestycji i innych działań do wielkości i zasobów gospodarstwa oraz docelowej struktury produkcji.
- 5) zgodności szacunkowych wartości planowanych inwestycji i innych działań z cenami rynkowymi.

3. Agencja akceptuje biznesplan, który:

- 1) spełnia wymogi, o których mowa w ust. 2;
- 2) przewiduje:

- a) inwestycje i inne działania o szacunkowej wartości równej przynajmniej kwocie pomocy, przy czym inwestycje stanowią co najmniej 50% szacunkowej wartości biznesplanu;
- b) zakup wyłącznie nowych maszyn, urządzeń oraz wyposażenia – w ramach szacunkowej wartości równej co najmniej kwocie pomocy.

4. Do szacunkowej wartości inwestycji i innych działań, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a nie wlicza się szacunkowej wartości inwestycji z zakresu przetwarzania produktów rolnych.

§ 7. 1. Przy ustalaniu powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie sumuje się powierzchnię użytków rolnych, które najpóźniej w okresie, o którym mowa w § 20 ust. 2, będą stanowiły przedmiot:

- 1) własności;
- 2) użytkowania wieczystego;
- 3) dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego, jeżeli umowa dzierżawy została lub zostanie zawarta na czas nieoznaczony lub na okres co najmniej 5 lat, jednak nie krótszy niż do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- 4) dzierżawy od podmiotów innych niż wymienione w pkt 3, jeżeli umowa dzierżawy została lub zostanie zawarta:
  - a) w formie aktu notarialnego albo z datą pewną, oraz
  - b) na okres co najmniej 10 lat,

– z tym, że przynajmniej 70% minimalnej powierzchni, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, będzie stanowić przedmiot własności beneficjenta, użytkowania wieczystego lub dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego.

2. Przy ustalaniu powierzchni gospodarstwa bierze się pod uwagę średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

3. Średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w

poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju w danym roku przyjmuje się na podstawie informacji ogłaszanych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

4. W przypadku gospodarstw położonych na obszarze więcej niż jednego województwa, za województwo, w którym jest położone gospodarstwo, uznaje się to województwo, w którym jest położona największa część użytków rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa.

§ 8. 1. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, jest to całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa, wyrażona w euro, zgodnie z metodologią UE zawartą w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1242/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiającym wspólnotową typologię gospodarstw rolnych.

2. Wielkość ekonomiczną gospodarstwa ustala się w oparciu o kalkulator wielkości ekonomicznej, udostępniany przez Agencję. Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa bierze się pod uwagę wielkość ekonomiczną gospodarstwa określonego w biznesplanie.

3. Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa nie bierze się pod uwagę kierunków produkcji, o których mowa w § 9 ust. 2 oraz małej produkcji. Za małą produkcję uznaje się produkcję nie przeznaczoną na sprzedaż.

4. Za rok bazowy, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 3, uznaje się rok produkcyjny, na który przypada nabór wniosków o przyznanie pomocy. Rok produkcyjny liczony jest od dnia 1 października danego roku kalendarzowego do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. W przypadku produkcji roślinnej wnioskodawca podaje zasiewy w plonie głównym pod zbiory roku naboru. W przypadku produkcji zwierzęcej wnioskodawca podaje stan średnioroczny lub stany średnie z okresu kolejnych 12 miesięcy.

§ 9. 1. Pomoc może być przyznana, jeżeli w gospodarstwie, którego rozwoju dotyczy biznesplan, planuje się prowadzenie działalności w zakresie produkcji roślinnej

lub zwierzęcej, w tym również produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcji warzywniczej, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowli i produkcji materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcji zwierzęcej typu przemysłowego fermowego, a także przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

2. Pomocy nie przyznaje się, jeżeli głównym/ dominującym kierunkiem produkcji, w gospodarstwie, którego rozwoju dotyczy biznesplan, jest:

- 1) chów lub hodowla ryb;
- 2) chów drobiu, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich/ chów kur, kaczek, gęsi oraz indyków z wyłączeniem udokumentowanej produkcji ekologicznej;
- 3) prowadzenie plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne;
- 4) prowadzenie następujących działów specjalnych produkcji rolnej:
  - a) hodowla zwierząt laboratoryjnych,
  - b) hodowla ryb akwariowych,
  - c) hodowla psów rasowych,
  - d) hodowla kotów rasowych.

3. Za główny/ dominujący kierunek produkcji uznaje się kierunek produkcji, którego udział w wielkości ekonomicznej gospodarstwa jest największy.

§ 10. 1. Pomoc przyznaje się w wysokości 100 000 złotych.

2. Pomoc przyznaje się danej osobie fizycznej i na dane działki rolne/ grunty rolne tylko raz.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osób fizycznych, którym przyznano pomoc, jeżeli zostało stwierdzone wygaśnięcie decyzji o przyznaniu pomocy w przypadku, o którym mowa w § 23 ust. 2 lub ust. 3, albo została uchylona decyzja o przyznaniu pomocy w przypadku, o którym mowa w § 23 ust. 4, a wnioskodawca spełnia warunki przyznania pomocy określone w niniejszym rozporządzeniu.

4. Pomoc nie może być przyznana osobie, której przyznano pomoc na operacje typu „Premie na działalność pozarolniczą” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich ”

oraz typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw ” objętych Programem, ani na działki rolne/ grunty rolne objęte pomocą w ramach tych poddziałań.

5. Pomoc nie może być przyznana osobie, której przyznano pomoc w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 ani na, działki rolne/ grunty rolne, na które przyznano pomoc w ramach tego działania, chyba że pomoc została przyznana, lecz nie została wypłacona z powodu rezygnacji z przyznanej pomocy niedopełnienia przez beneficjenta warunków, z zastrzeżeniem dopełnienia których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy, niezłożenia wniosku o płatność w terminie, a wnioskodawca spełnia warunki przyznania pomocy określone w niniejszym rozporządzeniu.

§ 11. 1. W przypadku, gdy o pomoc ubiegają się oboje małżonkowie i oboje spełniają warunki jej przyznania, pomoc przyznaje się tylko jednemu z nich, co do którego współmałżonek wyraził pisemną zgodę, niezależnie od tego, czy urządzają wspólne gospodarstwo, czy odrębne gospodarstwa.

2. Pomoc może być przyznana osobie fizycznej w przypadku, gdy:

- 1) jej małżonek, przed dniem złożenia przez nią wniosku o przyznanie pomocy nie prowadził gospodarstwa jako kierujący, a/ i w okresie poprzedzającym 12 miesięcy przed dniem złożenia przez współmałżonka wniosku o przyznanie pomocy - nie rozpoczął urządzania gospodarstwa;
- 2) małżonkowi, zarówno w trakcie trwania małżeństwa, jak i przed jego zawarciem, nie przyznano pomocy:
  - a) na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w § 23 ust. 2 lub ust. 3, lub w § 23 ust. 4,
  - b) w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, chyba że pomoc została przyznana, lecz nie została wypłacono pomocy z powodu rezygnacji z przyznanej pomocy, niedopełnienia przez beneficjenta warunków, z zastrzeżeniem

dopełnienia których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy lub niezłożenia wniosku o płatność.

§ 12. 1. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji i oddziałów regionalnych Agencji, ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem, nie później niż 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania tych wniosków.

2. Ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

1) wskazanie:

- a) dnia rozpoczęcia oraz dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy,
- b) formy pomocy i maksymalnej wysokości pomocy,
- c) warunków przyznania pomocy i kryteriów wyboru operacji oraz minimalnej liczby punktów w ramach tych kryteriów;

2) informację o wymaganych dokumentach, potwierdzających spełnienie warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji;

3) informację o miejscu udostępnienia formularza wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność oraz wzór biznesplanu.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, powinien przypadać na pierwszy kwartał roku kalendarzowego, w którym przeprowadzany jest nabór wniosków o przyznanie pomocy i nie może być dłuższy niż 30 dni.

4. W przypadku pierwszego naboru wniosków termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, może przypadać na drugi kwartał roku kalendarzowego.

§ 13. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się osobiście lub przez upoważnioną osobę, albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, do kierownika biura powiatowego Agencji, właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa.

2. W przypadku gospodarstw położonych na obszarze więcej niż jednego powiatu, za powiat, w którym jest położone gospodarstwo, uznaje się ten powiat, w którym jest położona największa część użytków rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa.

§ 14. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

- 1) dane wnioskodawcy:
  - a) imię, nazwisko,
  - b) miejsce zamieszkania i adres,
  - c) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL), o ile został nadany,
  - d) datę urodzenia,
  - e) stan cywilny wnioskodawcy;
- 5) numer identyfikacyjny wnioskodawcy, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o ile został nadany wnioskodawcy lub jego współmałżonkowi;
- 6) datę rozpoczęcia urządzania gospodarstwa,
- 2) dane dotyczące małżonka:
  - a) o których mowa w pkt 1 lit. a-c,
  - b) datę rozpoczęcia urządzania gospodarstwa, jeśli współmałżonek rozpoczął urządzenie gospodarstwa przed dniem złożenia przez wnioskodawcę wniosku o przyznanie pomocy;
- 3) informacje dotyczące:
  - a) kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy,
  - b) wieku osoby przekazującej gospodarstwo lub jego największą część,
  - c) posiadania prawa do renty przyznanej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;
  - d) aktualnego rodzaju aktywności zawodowej.

§ 15. 1. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:

- 1) zaświadczenie wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego:

- a) potwierdzające brak wpisu w ewidencji podatników podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3,, lub
  - b) o okresach podlegania opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3;
- 2) zaświadczenie z właściwego oddziału Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:
- a) potwierdzające, że do dnia wydania zaświadczenia wnioskodawca nie był ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3 lub
  - b) o okresach podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniu społecznemu rolników z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3;
- 3) dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha;
- 4) biznesplan;
- 5) dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w § 5 ust. 1;
- 6) w przypadku wnioskodawcy pozostającego w związku małżeńskim:
- a) kopię dokumentu tożsamości małżonka - części dotyczącej danych osobowych,
  - b) zaświadczenie dotyczące małżonka wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego:
    - potwierdzające brak wpisu w ewidencji podatników podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3 lub
    - o okresach podlegania opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3,
  - c) zaświadczenie z właściwego oddziału Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:

- potwierdzające, że do dnia wydania zaświadczenia małżonek nie był ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3 lub
  - o okresach podlegania przez małżonka ubezpieczeniu społecznemu rolników z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, o których mowa w § 3 pkt 3.
2. W przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 2, wnioskodawca dołącza do wniosku prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub sporządzony notarialnie akt poświadczenia dziedziczenia.

§ 16. W przypadku stwierdzenia, że wniosek o przyznanie pomocy nie spełnia wymogów formalnych, Agencja wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

§ 17. 1. Pomoc przysługuje w kolejności ustalonej na podstawie kryteriów wyboru.

2. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, przyznawanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie wskazanym w biznesplanie - przyznaje się 0,25 punktu za każdy ha użytków rolnych powyżej średniej wojewódzkiej, przy czym maksymalna liczba punktów, jaką można uzyskać z tytułu tego kryterium to ... punktów:
- 2) wielkość ekonomiczna gospodarstwa - przyznaje się 0,25 punktu za każdy 1000 euro wielkości ekonomicznej, powyżej 13 000 euro, przy czym maksymalna liczba punktów, jaką można uzyskać z tytułu tego kryterium to ... punktów
- 3) kwalifikacje:
  - a) wykształcenie wyższe rolnicze albo wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie albo wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem -

- przyznaje się ... punktów,
- b) wykształcenie średnie rolnicze albo wykształcenie średnie inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie - przyznaje się ... punkty,
  - c) kwalifikacje, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt... - przyznaje się ... punktów;
  - 4) rodzaj planowanej produkcji:
    - a) za produkcję w systemie jakości, w tym ekologiczną - przyznaje się ... punkty,
    - b) ;
  - 5) kompleksowość biznesplanu:
    - a) jeżeli inwestycje, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 5, stanowią przynajmniej 70% szacunkowej wartości biznesplanu - przyznaje się ... punkty,
    - b) za inwestycję budowlaną - przyznaje się ... punkty,
    - c) za działania, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 5 - przyznaje się ... punkty,
    - d) za przygotowanie do sprzedaży – przyznaje się ... punkty;
  - 6) przewidziane w biznesplanie przetwarzanie produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie – przyznaje się ... punkty;
  - 7) przewidziany w biznesplanie udział w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych – przyznaje się ... punkty;
  - 8) wpływ na realizację celów przekrojowych;
    - a) w zakresie ochrony środowiska i klimatu:
      - obsada zwierząt między 05-2 DJP/ha UR – ... punkty,
      - obecność odpowiednich urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych (obornika, gnojówki, gnojowicy) – ... punkty,
      - udział zbóż w strukturze zasiewów mniejszy lub równy 66% – ... punkty,
      - udział zielonych pól zimą co najmniej 60% gruntów ornych – .... punkty
      - coroczne przygotowywanie planu nawozowego z uwzględnieniem analizy chemicznej gleby – ... punkty,
      - z tytułu inwestycji zwiększających stopień zrównoważenia środowiskowego w gospodarstwie – maksymalnie ... punkty.
    - b) w zakresie innowacyjności - ... punkty.
  - 9) różnicę wieku pomiędzy przekazującym gospodarstwo lub jego największą część

a młodym rolnikiem:

- a) różnica wieku wynosi powyżej 10 do 15 lat – przyznaje się ... punkty,
- b) różnica wieku wynosi powyżej 15 do 25 lat – przyznaje się ... punkty,
- c) różnica wieku wynosi powyżej 25 lat – przyznaje się ... punkty;

10) przejmowanie gospodarstwa w całości lub tworzenie gospodarstwa z mniejszych gospodarstw - przyznaje się ... punkty.

§ 18. 1. Przy ustalaniu kolejności przysługiwania pomocy uwzględnia się wszystkie wnioski o przyznanie pomocy złożone osobiście albo przez upoważnioną osobę w biurach powiatowych Agencji w terminie, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 1 lit. a, oraz wszystkie wnioski o przyznanie pomocy złożone przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w tym terminie.

2. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz dołączonych do niego dokumentach na dzień złożenia wniosku. Jeżeli wniosek lub dołączony do niego biznesplan nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia kolejności, nie przyznaje się punktów.

3. W pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcom, którzy uzyskali największą liczbę punktów; pomoc jest przyznawana, jeżeli wnioskodawca uzyskał co najmniej ... punktów.

4. W przypadku wnioskodawców, którzy uzyskali taką samą liczbę punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie wskazanym w biznesplanie, poczynawszy od największej.

5. W przypadku wnioskodawców, którzy uzyskali taką samą liczbę punktów i wskazali w biznesplanie gospodarstwa o identycznej powierzchni użytków rolnych, pomoc przysługuje w kolejności złożenia kompletnego wniosku o przyznanie pomocy.

6. Punkty, o których mowa w § 17 ust. 2 przyznaje kierownik biura powiatowego Agencji w terminie 60 dni od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

7. Jeżeli dane zawarte we wniosku lub biznesplanie, mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy ulegną zmianie, dokonuje się aktualizacji kolejności przysługiwania pomocy wyłącznie w przypadku, gdy z nowych danych wynika, że pomoc

przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

§ 19. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji niezwłocznie po przyznaniu punktów, o których mowa w § 17 ust. 2, przekazuje dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji informację zawierającą imiona i nazwiska wnioskodawców, liczbę przyznanych punktów, powierzchnię użytków rolnych gospodarstwa oraz dzień złożenia kompletnego wniosku o przyznanie pomocy.

2. Dyrektor oddziału regionalnego Agencji, niezwłocznie po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 1, ustala na jej podstawie kolejność przysługiwania pomocy w województwie, określa, które z wniosków o przyznanie pomocy uzyskały co najmniej ... punktów oraz który wniosek o przyznanie pomocy jako pierwszy uzyskał mniej niż ... punktów. Informacja ta jest aktualizowana w przypadku, o którym mowa w § 18 ust. 7 (nie rzadziej niż co 10 dni).

3. Dyrektor oddziału regionalnego Agencji, niezwłocznie po ustaleniu kolejności przysługiwania pomocy w województwie, o której mowa w ust. 2, przekazuje informację o tej kolejności do Prezesa Agencji oraz przekazuje każdą aktualizację tej informacji.

4. Prezes Agencji, niezwłocznie po otrzymaniu informacji, o których mowa w ust. 3, podaje informację o kolejności przysługiwania pomocy do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez Agencję.

§ 20. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie przyznania pomocy w terminie 150 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

2. Decyzję o przyznaniu pomocy wydaje się z zastrzeżeniem dopełnienia przez beneficjenta, w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia tej decyzji, następujących warunków:

- 1) nabycia lub wejścia w posiadanie gospodarstwa, którego rozwoju dotyczy biznesplan;
- 2) podjęcia prowadzenia gospodarstwa, o którym mowa w pkt 1, jako kierujący tym gospodarstwem, w szczególności prowadzić gospodarstwo osobiście, na własny rachunek i we własnym imieniu, ponosić koszty i czerpać korzyści w związku z jego prowadzeniem; uznaje się, że osoba fizyczna prowadzi gospodarstwo osobiście, jeżeli pracuje w tym gospodarstwie oraz podejmuje wszelkie decyzje dotyczące

prowadzenia tego gospodarstwa;

- 3) ubezpieczenia na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie jako rolnik;
- 4) uzyskania wpisu do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 5) rozpoczęcia realizacji biznesplanu;
- 6) rozpoczęcia prowadzenia uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie.

3. Decyzja o przyznaniu pomocy zawiera pouczenie o konieczności spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2, i przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 22 ust. 2, oraz konieczności zwrotu pomocy w przypadku niespełnienia tych warunków lub nieprzedłożenia dokumentów.

4. Gospodarstwo, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie stanowi przedmiotu współwłasności lub współposiadania, z wyjątkiem małżeńskiej wspólności majątkowej.

§ 21. Wnioskodawcom, których wnioski o przyznanie pomocy uzyskały poniżej ... pkt lub zawierają zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość limitu środków na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” określonego w przepisach o podziale środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 lub w Programie, odmawia się przyznania pomocy.

§ 22. 1. Pierwszą ratę pomocy, w wysokości 80 000 złotych, wypłaca się na wniosek o płatność, który składa się w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

2. Do wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, z zastrzeżeniem których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy, jeśli nie były spełnione w dniu wydania decyzji o przyznaniu pomocy, w szczególności:

- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa;

- 2) zaświadczenie z właściwego oddziału Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik;
- 3) dokument potwierdzający rozpoczęcie realizacji biznesplanu;
- 4) dokument potwierdzający rozpoczęcie prowadzenia uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie.

3. W przypadku stwierdzenia, że wniosek o płatność, o którym mowa w ust. 1, nie spełnia wymogów formalnych, Agencja wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

§ 23. 1. Wyплата pierwszej raty pomocy następuje w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w § 20 ust. 2.

2. W przypadku niedopełnienia przez beneficjenta warunków, z zastrzeżeniem dopełnienia których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy, kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie tej decyzji.

3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w § 22 ust. 1, kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie, jako bezprzedmiotowej, decyzji o przyznaniu pomocy.

4. Kierownik biura powiatowego Agencji uchyla decyzję o przyznaniu pomocy w przypadku złożenia przez beneficjenta, przed upływem terminu określonego w § 22 ust. 1, pisemnego wniosku o uchylenie tej decyzji zawierającego oświadczenie o rezygnacji z przyznanej pomocy.

§ 24. Beneficjent powinien:

- 1) prowadzić jako kierujący gospodarstwem, którego rozwoju dotyczy biznesplan, co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- 2) spełnić wymogi w zakresie definicji rolnika aktywnego zawodowo w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia w terminie 18 miesięcy od dnia rozpoczęcia urządzania gospodarstwa i spełniać tę definicję co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- 3) spełniać warunek, o którym mowa w § 20 ust. 4, do dnia upływu 5 lat od dnia

- wypłaty pierwszej raty pomocy;
- 4) zrealizować biznesplan w okresie przewidzianym w biznesplanie, lecz nie dłuższym niż 3 lata od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, czyli:
    - a) prowadzić gospodarstwo zgodnie z koncepcją rozwoju gospodarstwa, o której mowa w § 6 ust. 1, w szczególności zgodnie z docelową strukturą produkcji, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 2,
    - b) zrealizować inwestycje i działania, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 4 i 5,
    - c) osiągnąć cele, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 3, w szczególności wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa o przynajmniej 10% w stosunku do wartości w roku bazowym, i utrzymać ten wzrost przynajmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
  - 5) uzupełnić wykształcenie w okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy - w przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 3;
  - 6) podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako rolnik z mocy ustawy i w pełnym zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
  - 7) prowadzić uproszczoną rachunkowość w gospodarstwie co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
  - 8) umożliwić przeprowadzenie przez uprawnione podmioty kontroli na miejscu lub kontroli dokumentów;
  - 9) przechowywać dokumenty związane z przyznaną pomocą co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

§ 25. 1. Drugą ratę pomocy, w wysokości 20 000 złotych, wypłaca się na wniosek o płatność, który składa się po realizacji biznesplanu, jednak nie później niż w terminie 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

2. Warunkiem wypłaty drugiej raty pomocy jest spełnienie warunków, o których mowa w § 24

3. Do wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) zaświadczenie z właściwego oddziału Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o okresach podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik;

- 2) dokument potwierdzający uzupełnienie wykształcenia, w przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 3;
- 3) sprawozdanie z realizacji biznesplanu sporządzone zgodnie ze wzorem udostępnionym przez Agencję oraz dokumenty potwierdzające realizację inwestycji i działań, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 4 i 5;
- 4) dokumenty potwierdzające prowadzenie uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie.

4. W przypadku stwierdzenia, że wniosek o płatność, o którym mowa w ust. 1, nie spełnia wymogów formalnych, Agencja wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

§ 26. 1. Wypłata drugiej raty pomocy następuje w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w § 25 ust. 3.

2. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w § 24 lub nieprzedłożenia dokumentów, o których mowa w § 25 ust. 3, kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję o odmowie wypłaty drugiej raty pomocy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, pierwsza rata pomocy podlega zwrotowi w całości lub części.

4. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w § 24:

- 1) pkt 1 - zwrotowi podlega 100 % kwoty pierwszej raty pomocy;
- 2) pkt 2 lub 3 - zwrotowi podlega 50 % kwoty pierwszej raty pomocy za niespełnienie każdego z warunków określonych tymi przepisami;
- 3) pkt 4 - zwrotowi podlega do 100 % kwoty pierwszej raty pomocy, w zależności od rodzaju i zakresu niezrealizowanych inwestycji i działań, stopnia nieosiągnięcia celów oraz stopnia nieosiągnięcia wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa;
- 4) pkt 5 - zwrotowi podlega do 100 % kwoty pierwszej raty pomocy, w zależności od wielkości opóźnienia w uzupełnieniu wykształcenia;
- 5) pkt 6 - zwrotowi podlega do 100 % kwoty pierwszej raty pomocy, w

zależności od okresu niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników;

- 6) pkt 7 - zwrotowi podlega do 25 % kwoty pierwszej raty pomocy, w zależności od okresu nieprowadzenia uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie.

5. W przypadku nieprzedłożenia w terminie dokumentów, o których mowa w § 25 ust. 3, zwrotowi podlega 3 % kwoty pomocy za nieprzedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie każdego z warunków, przy czym w przypadku nieprzedłożenia w terminie dokumentów, o których mowa w § 25 ust. 3 pkt 3, zwrotowi podlega 3 % kwoty pomocy za nieprzedłożenie w terminie dokumentu, potwierdzającego realizację jednej inwestycji lub jednego działania, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 4 i 5.

6. W przypadku niewypłacenia drugiej raty pomocy lub ustalenia zwrotu części kwoty pierwszej raty pomocy, beneficjent powinien nadal spełniać pozostałe warunki, o których mowa w § 24.

§ 27. W każdym roku po zakończeniu realizacji biznesplanu, do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, beneficjent powinien przedłożyć w Agencji informację o realizacji zobowiązań oraz:

- 1) dokumenty potwierdzające prowadzenie uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie;
- 2) dokumenty potwierdzające uczestnictwo w zorganizowanej formie współpracy producentów rolnych;
- 3) dokumenty potwierdzające przetwarzanie produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

§ 28. 1. Jeżeli beneficjent, który otrzymał drugą ratę pomocy, nie spełni warunków, o których mowa w § 24 pkt 1 -3, pkt 4 lit. c oraz pkt 7-9, lub nie przedłoży w Agencji dokumentów, o których mowa w § 27. pomoc podlega zwrotowi w całości lub części.

2. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w § 24:

- 1) pkt 1 - zwrotowi podlega 50 % kwoty pomocy;
- 2) pkt 2 lub 3 - zwrotowi podlega 25 % kwoty pomocy za niespełnienie każdego z warunków określonych tymi przepisami;
- 3) pkt 4 lit. b - zwrotowi podlega 15 % kwoty pomocy za niespełnienie każdego

z warunków określonych tymi przepisami (przetwarzanie produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, udział w zorganizowanych formach współpracy);

- 4) pkt 4 lit. c - zwrotowi podlega do 50 % kwoty pomocy, w zależności od stopnia nieosiągnięcia wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa;
- 5) pkt 7 - zwrotowi podlega do 15 % kwoty pomocy, w zależności od okresu nieprowadzenia uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie.

3. W przypadku nieprzedłożenia w terminie dokumentów, o których mowa w § 24, zwrotowi podlega 2 % kwoty pomocy za nieprzedłożenie każdego z dokumentów określonych w tym przepisie, przy czym w przypadku nieprzedłożenia w terminie dokumentów, o których mowa w § 22 pkt 2 oraz pkt 4-6, zwrotowi podlega 2 % kwoty pomocy – niezależnie od liczby nieprzedłożonych dokumentów.

4. W przypadku ustalenia zwrotu części kwoty pomocy, beneficjent powinien nadal spełniać pozostałe zobowiązania/ warunki, o których mowa w § 24.

§ 29. 1. Beneficjent może wystąpić do kierownika biura powiatowego Agencji z wnioskiem o wyrażenie zgody na zmianę założeń biznesplanu, w tym wydłużenie okresu jego realizacji, o ile maksymalny okres realizacji biznesplanu, o którym mowa w § 24 pkt 4, zostanie dotrzymany. Zmiany założeń biznesplanu powinny być zgodne z celami, zwłaszcza końcowymi, oraz zakresem przeprowadzonych inwestycji.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się zmieniony biznesplan wraz z uzasadnieniem przyczyn planowanych zmian.

3. Wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji.

4. Zmiany polegające na zwiększeniu lub zmniejszeniu o nie więcej niż 30 punktów procentowych skali produkcji roślin danego gatunku mierzonej udziałem powierzchni uprawy w całości upraw lub zwierząt danego gatunku mierzonej udziałem zwierząt tego gatunku w całkowitej obsadzie zwierząt w gospodarstwie, ustalonej z wykorzystaniem współczynników przeliczeniowych na duże jednostki przeliczeniowe (DJP), nie wymagają zgody Agencji. W przypadku zmian dotyczących udziału powierzchni uprawy zbóż, roślin strączkowych lub roślin motylkowych drobnonasiennych zmiany określa się w odniesieniu do całej grupy.

5. Wyrażenie zgody na zmianę założeń biznesplanu w zakresie powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie rolnym następuje w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

§ 30. W ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem nie dopuszcza się:

- 1) wstąpienia do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy przez następcę prawnego wnioskodawcy albo nabywcę gospodarstwa lub jego części ani przejmującego posiadanie gospodarstwa lub jego części;
- 2) przyznania pomocy następcy prawnemu beneficjentowi albo nabywcy gospodarstwa lub jego części ani przejmującemu posiadanie gospodarstwa lub jego części.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia ... 2014 r. (poz....)

**SZCZEGÓŁOWY WYKAZ KIERUNKÓW STUDIÓW, ZAWODÓW ORAZ TYTUŁÓW
KWALIFIKACYJNYCH W ZAKRESIE ROLNICTWA, A TAKŻE RODZAJE
DOKUMENTÓW POTWIERDZAJĄCYCH POSIADANIE KWALIFIKACJI
ZAWODOWYCH**

1. Kierunkami studiów pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których ukończenie uznaje się za posiadanie kwalifikacji zawodowych, są:

- 1) rolnictwo;
- 2) ogrodnictwo;
- 3) weterynaria;
- 4) technika rolnicza i leśna;
- 5) zootechnika;

W przypadku ukończenia studiów na kierunku innym niż wymienione w pkt 1-6 za kwalifikacje zawodowe przydatne do prowadzenia działalności rolniczej uznaje się kierunki studiów, w ramach których zakres kształcenia albo standardy kształcenia obejmują treści związane z działalnością rolniczą w wymiarze łącznym co najmniej 120 godzin.

2. Wykaz zawodów rolniczych na poziomie technika:

- 1) technik rolnik;
- 2) technik ogrodnik;
- 3) technik architektury krajobrazu;
- 4) technik hodowca
- 5) technik hodowca koni;

- 6) technik pszczelarz;
- 8) technik weterynarii - w przypadku gdy w gospodarstwie są prowadzone chów lub hodowla zwierząt;
- 11) technik agrobiznesu;
- 12) technik mechanizacji rolnictwa;
- 13) technik turystyki wiejskiej.

3. Wykaz zawodów rolniczych na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej:

- 1) rolnik;
- 2) ogrodnik;
- 3) pszczelarz;
- 4) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;

4. Za studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem uznaje się studia, których program obejmuje co najmniej jedno z następujących zagadnień:

- 1) ekonomika rolnictwa;
- 2) organizacja lub technologia produkcji rolniczej;
- 3) marketing artykułów rolnych;
- 4) rachunkowość rolnicza;
- 5) agrobiznes.

5. Dokumentem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie jest:

- 1) na kierunku wymienionym w ust. 1 dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, lub studiów wyższych magisterskich;
- 2) w zawodzie wymieniony w ust. 2 świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem zawodowym, albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie,
- 3) w zawodzie wymienionym w ust. 3:
  - a) świadectwo ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika

lub dyplom ukończenia szkoły z tytułem wykwalifikowanego robotnika albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie,

b) świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie wymienionym w ust. 3, odpowiednio:

- rolnik – kwalifikacje R.3. Prowadzenie produkcji rolniczej;
- ogrodnik – kwalifikacja R.5. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych;
- pszczelarz – kwalifikacja R.4. Prowadzenie produkcji pszczelarskiej;
- mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych – łącznie kwalifikacje M.1. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie i M.2. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie;

c) świadectwo z tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom z tytułem mistrza, uzyskane w systemie pozaszkolnym.

6. Dokumentem potwierdzającym ukończenie studiów podyplomowych jest świadectwo ich ukończenia.

7. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia:

1) wyższego - jest dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku innym niż wymieniony w ust. 1;

2) średniego - jest świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej albo świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem zawodowym, albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie innym niż wymieniony w ust. 2;

3) zasadniczego zawodowego - jest świadectwo ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom ukończenia szkoły z tytułem wykwalifikowanego robotnika albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie innym niż wymieniony w ust. 3.

4) podstawowego - jest świadectwo ukończenia szkoły podstawowej;

5) gimnazjalnego - jest świadectwo ukończenia gimnazjum;

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... 2014 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. ...), zgodnie z którym minister właściwy do spraw rolnictwa został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków lub trybu przyznawania, wypłaty lub zwrotu pomocy w ramach poszczególnych działań, poddziałań lub typów operacji objętych programem, a także przestrzenny zasięg wdrażania tych działań oraz poddziałań.

Projektowane rozporządzenie ma na celu określenie dla operacji typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020:

- 1) formy i trybu składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) kryteriów wyboru operacji, o których mowa w art. 49 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.).

– mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji programu, specyfikę operacji typu „Premie dla młodych rolników” oraz odpowiednie ukierunkowanie pomocy.

Co do zasady zakres podmiotowy wsparcia przewidzianego na operacje typu „Premie dla młodych rolników” został już ogólnie określony w przepisach rozporządzenia nr 1305/2013. Ponadto, zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 808/2014 ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

(EFRROW), w opisie każdego z działań/poddziałań zamieszczonym w programie rozwoju obszarów wiejskich, który w świetle krajowych przepisów ma charakter dokumentu rządowego, musi być wskazany katalog uprawnionych beneficjentów.

Mając na uwadze powyższe w przepisach projektowanego rozporządzenia odzwierciedlenie znalazły również wynikające z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozostające w zgodności z przepisami UE podmiotowe kryteria przyznania pomocy, co ma na celu umocowanie tych kryteriów na gruncie prawa. Regulacje przewidziane w § 2 – 11 stanowią doprecyzowanie w świetle krajowych przepisów prawa wymogów określonych w art. 19 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.). Odzwierciedlone w przepisach ww. paragrafów warunki były przedmiotem szczegółowych negocjacji z Komisją Europejską w toku konsultacji projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Regulacje przewidziane w § 12 stanowią dopełnienie zaleceń Komisji Europejskiej, które znalazły odzwierciedlenie również w założeniach określonych w projekcie PROW 2014-2020, określających działania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów, zgodnie z art. 27 ust. 1 rozporządzenia (UE)

Mając na względzie, że pomoc jest przyznawana określonym podmiotom (zatem wyraźnie wynika z tego, że we wniosku tym informacje o danym podmiocie muszą być przez niego przedstawione), na ich wniosek, który powinien zawierać wszelkie niezbędne informacje stanowiąc podstawę weryfikacji (wymaganej przepisami prawa) spełnienia kryteriów (określonych w przepisach prawa) przyznania tej pomocy. Szczegółowe informacje niezbędne do przedstawienia we wniosku o przyznanie pomocy, których zakres zależy wprost od warunków przyznania pomocy na przedmiotowy typ operacji, zostały przewidziane w projektowanym § 14.

Z kolei w projektowanym § 15, bazując na dotychczasowych doświadczeniach we wdrażaniu analogicznego środka w ramach Programu Rozwoju obszarów Wiejskich na

lata 2007-2013 (działanie 112 Ułatwienie startu młodym rolnikom), określony został katalog niezbędnych dokumentów potwierdzających spełnienie warunków przyznania pomocy określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz odzwierciedlonych we wniosku o przyznanie pomocy.

Regulacje zaprojektowane w § 17 stanowią dopełnienie wymogu Komisji Europejskiej określonego wprost w art. 49 rozporządzenia nr 1305/2013, zgodnie z którym instytucja zarządzająca programem rozwoju obszarów wiejskich określa kryteria wyboru operacji. Celem określonych w przedmiotowej regulacji kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowanie środków finansowych zgodnie z priorytetami unijnymi w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Przy określaniu i stosowaniu kryteriów wyboru uwzględniona została zasada proporcjonalności w odniesieniu do wielkości operacji. Mając na względzie, że pomoc przysługuje w kolejności ustalonej na podstawie kryteriów wyboru, dopełnienie § 17 stanowi § 18, w którym określony został tryb ustalania kolejności operacji wg przyznanych punktów na podstawie spełnienia poszczególnych kryteriów wyboru.

Zgodnie z art. 28 projektu ww. ustawy pomoc w ramach przedmiotowego działania przyznawana jest beneficjentom oraz wypłacana w drodze decyzji administracyjnej. Do postępowań w sprawach przyznania pomocy prowadzonych przez agencję płatniczą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów wskazanych w projekcie ww. ustawy i niniejszym projekcie rozporządzenia. Konieczne jest zatem przyjęcie szczegółowych regulacji dotyczących wzajemnych relacji między wnioskodawcą lub beneficjentem działania a agencją płatniczą, trybu postępowania przy przyznawaniu pomocy i trybu jej wypłaty na poszczególnych etapach realizacji operacji.

Określony zakres i tryb przyznawania i wypłaty pomocy podmiotom uprawnionym, w szczególności sposób postępowania z wnioskiem o przyznanie pomocy oraz wypłaty tej pomocy, z uwzględnieniem terminów oraz zasad rozliczania operacji mają na celu wprowadzenie do systemu prawnego szczegółowych regulacji w obszarze przedmiotowego działania, objętego PROW na lata 2014-2020 oraz zapewnienie sprawnego wdrożenia tego działania.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie ma na celu wdrożenie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym jego projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia zostanie ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tadeusz Nalewajk – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW 22 623 18 42</p>	<p>Data sporządzenia 03.12.2014 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi .....</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wykonanie upoważnienia ustawowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Określenie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Wsparcie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Stanowienie przez pozostałe kraje członkowskie UE wewnętrznych przepisów prawa na podstawie wskazanych w pkt 1 przepisów prawa unijnego trwa równoległe do procesu prowadzonego w Polsce. Należy przy okazji wspomnieć, że Polska jako jeden z pierwszych krajów członkowskich UE przekazała projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich do Komisji Europejskiej. Dlatego nie jest możliwe na tym etapie wskazanie w jaki sposób problem ten został rozwiązany w innych krajach UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Młodzi rolnicy, a więc: – osoby, które nie ukończyły 40 roku życia, posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe i po raz pierwszy rozpoczynające prowadzenie gospodarstwa rolnego jako jedyny kierujący gospodarstwem (czyli do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadziła	23 390 do 2023 r.	„Ocena ex-ante Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”	pozytywne

gospodarstwa rolnego jako kierujący).

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji publicznych. Termin planowanych konsultacji to styczeń 2015 r.

Projekt rozporządzenia zostanie uzgodniony z następującymi organizacjami społecznymi:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
- 2) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 3) Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- 4) Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
- 5) Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”,
- 7) Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
- 8) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- 9) Federacją Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
- 10) Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników,
- 11) Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych,
- 12) Krajową Radą Izb Rolniczych,
- 13) Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
- 14) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”,
- 15) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- 16) Forum Związków Zawodowych,
- 17) Konfederacją Lewiatan,
- 18) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- 19) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
- 20) Business Centre Club,
- 21) Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
- 22) Krajową Radą Spółdzielczą,
- 23) Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 24) Radą Gospodarki Żywnościowej,
- 25) Polskim Związkiem Ogrodniczym,
- 26) Polską Izbą Ogrodniczą,
- 27) Związkiem Sadowników RP,
- 28) Związkiem Sadowników Polskich,
- 29) Towarzystwem Rozwoju Sądów Karłowych,
- 30) Krajowym Związkiem Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw do Przetwórstwa,
- 31) Krajowym Związkiem Stowarzyszeń Producentów Ziemniaków Skrobiowych w Polsce;
- 32) Stowarzyszeniem Producentów Skrobi Ziemniaczanej,
- 33) Polską Grupą Producentów Skrobi Ziemniaczanej i Modyfikatów,
- 34) Stowarzyszeniem Producentów Ziemniaków Skrobiowych przy PPZ S. A. w Niechlowie,
- 35) Zrzeszeniem Plantatorów i Producentów Ziemniaków w Luboniu,
- 36) Zrzeszeniem Producentów Ziemniaka w Pile,
- 37) Stowarzyszeniem Producentów Ziemniaka Skrobiowego przy PPZ Trzemeszno Sp. z o. o.,
- 38) Wielkopolskim Przedsiębiorstwem Przemysłu Ziemniaczanego S. A.,
- 39) Polskim Związkiem Producentów Chmielu,
- 40) Związkiem Polskich Producentów Chmielu,
- 41) Krajowym Związkiem Plantatorów Chmielu,

- 42) Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu w Lublinie,
 43) Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu w Krakowie,
 44) Związkiem Plantatorów Tytoniu w Lublinie,
 45) Związkiem Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie,
 46) Izbą Zbożowo-Paszową,
 47) Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego,
 48) Polską Izbą Technologii i Wyrobów Naturalnych;
 49) Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych;
 50) Polski Związek Owczarski;
 51) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
 52) Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
 53) Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

nie dotyczy

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

W ujęciu	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian							
duże przedsiębiorstwa							

pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
	duże przedsiębiorstwa							
W ujęciu niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje,
w tym wskazanie
źródeł danych i
przyjętych do obliczeń
założeń

Wejście w życie rozporządzenia może wpłynąć na rozwój działalności rolniczej młodych rolników po raz pierwszy rozpoczynających prowadzenie gospodarstwa rolnego jako jedyny kierujący gospodarstwem.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z rozporządzenia

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie
wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej
tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich
elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Projekt rozporządzenia nie przewiduje wprowadzenia obciążeń regulacyjnych wykraczających poza wymagane przepisami UE.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia może obniżyć stopę bezrobocia wśród młodych mieszkańców wsi.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
- sytuacja i rozwój regionalny
- inne:

- demografia
- mienie państwowe

- informatyzacja
- zdrowie

Omówienie wpływu

Wejście w życie rozporządzenia wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów rozporządzenia oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-